

Operation for kræft i munden eller på tungen

Du skal opereres for kræft i munden eller på tungen (cavum oris cancer).

SÅDAN FOREGÅR OPERATIONEN

Dagen før operationen

Dagen før operationen møder du på vores sengeafsnit. Her får du taget blodprøver og eventuelt et hjertekardiogram.

Du skal mødes med en talepædagog på sengeafdelingen, som vil fortælle dig, hvordan hun kan hjælpe dig efter operationen. Resten af dagen foregår stille og roligt.

Operationsdagen

Om morgenen på operationsdagen bliver du gjort klar til operation. En portør følger dig på operationsgangen.

Før operationen får du støttestrømper på benene for at mindske risikoen for blodpropper

Afhængig af hvad du har aftalt med anæstesiologen, tilbyder vi dig smertestillende medicin forud for operationen.

Under operationen er du fuldt bedøvet. Inden du bliver bedøvet, får du lagt et drop, som giver dig væske gennem et plastikrør i håndryggen. Lægen, der skal operere, taler først med dig om, hvad der skal foregå, og herefter bliver du bedøvet.

Under operationen får du også lagt et kateter i blæren. Det sker, fordi det er en lang operation, og hvis ikke din blære bliver tømt undervejs, kan den blive spændt og øm. Vi fjerner kateteret igen, når du kommer tilbage på sengeafdelingen.

Når du er bedøvet, får du forebyggende antibiotika for at undgå infektion. Du får også blodfortyndende medicin, som er med til at forhindre blodpropper.

Du får anlagt en ernæringssonde, som sondemad og medicin gives igennem efter operationen. Vi lægger sonden ind gennem næsen og ned i din mave.

Det er individuelt, hvad der sker ved det kirurgiske indgreb. Det afhænger blandt andet af størrelsen på din kræftknode og dens beliggenhed. Vi fortæller dig til forundersøgelsen, hvordan indgrebet foregår.

SÅDAN FORBEREDER DU DIG

Drik proteindrikke i 5 dage op til operationen

Vi anbefaler, at du drikker 3 proteindrikke dagligt i 5 dage før operationen.

Mød fastende til operationen

Du skal faste inden bedøvelsen, så din mavesæk er helt tom. Møder du ikke fastende, kan vi være nødt til at aflyse din aftale. Følg derfor disse regler:

- Du må ikke spise fra 6 timer inden operationen. Du må heller ikke drikke mælkeprodukter.
- Du må gerne drikke klare væsker indtil 2 timer før. Det kan fx være vand, saftvand eller te og kaffe uden mælk.
- For dit velbefindende før og efter bedøvelsen anbefaler vi, at du drikker et stort glas sød saft 2 timer før den planlagte undersøgelse eller behandling og derefter ingenting, indtil bedøvelsen er overstået.
- Du må indtage medicin ifølge aftale med anæstesiologen. Spørg, hvis du er i tvivl.

Vask dig grundigt før operationen

Tag et bad om aftenen eller morgenen, og vask dig grundigt med vand og sæbe – særligt på stedet for indgrebet. Undlad at smøre dig med creme, da det gør desinfektion vanskeligere. Tag rent tøj på. Undlad smykker, piercinger, ur og lignende genstande, der er samlested for bakterier. Så har du gjort det, du kan, for at mindske risikoen for infektion.

Fjern makeup og løse genstande

Af hensyn til hygiejne og sikkerhed under operationen skal du forberede dig således:

- **Makeup.** Fjern al makeup og neglelak. Under operationen skal vi kunne iagttage din hudns naturlige farver.
- **Smykker.** Fjern løse dele såsom smykker, ur og ringe. Smykker er samlingssted for bakterier, der øger risikoen for infektion.
- **Daglige hjælpemidler.** Brillen, høreapparat og tandprotese tager vi af dig lige inden narkosen.
- **Kontaktlinser.** Linser må du gerne beholde i. Fortæl dog sygeplejersken, hvis du bruger linser.

Tag bløde bukser på

Du må gerne have dine egne løse bukser på, dog må der ikke være knapper eller nitter bagpå.

EFTER OPERATIONEN

På Opvågningen

Efter operationen bliver du kørt på Opvågningen, hvor du skal tilbringe den første nat. Du har stadig drop i hånden og muligvis ilt i næsen. Begge dele fjernes, når din tilstand tillader det.

Om eftermiddagen informerer lægen dig om operationen under stuegang. Du får også at vide, om du må eller ikke må drikke vand. Dette er individuelt og afhænger af operationens omfang.

Du får medicin for eventuelle sårsmarter gennem hele indlæggelsen.

Du bliver du kørt fra Opvågningen til Radiologisk Afdeling. Her får du taget et røntgenbillede, som skal bekræfte, at ernæringssonden er placeret rigtigt i din mave.

Du starter med at få sondemad dagen efter operationen.

Tilbage til sengeafdelingen

Dagen efter operationen kommer du tilbage til sengeafdelingen.

De første dage får du sondemad via den sonde, som er anlagt i næsen.

Når lægen vurderer, at dit sår i munden er klar til det, kan du begynde at få flydende kost. Hvis det går uproblematisk, kan du den efterfølgende dag starte med blød mad, altså mad, der er nem at tygge. Det kan dog stadig være nødvendigt at supplere med sondemad.

Du kan have en fornemmelse af 'kriller' i halsen i dagene efter operationen. Det skyldes et rør, som du har haft i luftrøret, og som du har fået luft igennem under operationen. Generne forsvinder efter nogle timer, eventuelt først efter nogle dage.

Enkelte oplever også hævelse i ansigtet efter operationen. Hævelsen aftager som regel inden for nogle døgn.

Det er vigtigt, at du holder din mund ren under indlæggelsen. Vi hjælper dig og vejleder dig om, hvordan du skal gøre det.

Du skal have antibiotika de første dage efter operationen. Det får du via et drop i en blodåre.

Når vi vurderer, at du uden problemer får den mængde mad og drikke, du har behov for, og du ellers har det godt, kan du udskrives.

Indlæggelsestiden varierer fra patient til patient.

MULIGE FØLGEVIRKNINGER OG KOMPLIKATIONER

Operation i mundhulen har en række følgerikninger (sequelae), som er uundgåelige. Disse følgerikninger er blandt andet afhængige af kræftknudens beliggenhed og størrelse, om man tidligere har fået strålebehandling, om man ryger og fortsætter med det, og om man har andre kroniske sygdomme.

Ved forundersøgelsen har du fået information om, hvilke følgerikninger du må forvente ved en operation. Følgerikninger kan fx være ændret og besværet tale, ændret spise- og synkefunktion, smerter og føleforstyrrelser i mundhule samt nedsat gabebevne.

Tungen kan føles stram, og det vil være svært at skubbe eller bevæge maden rundt i munden. Det kan også være svært at forme ordene, som du plejer. Dette vil talepædagogen og eventuelt en ergoterapeut hjælpe dig med genoptræning. I nogle få tilfælde kan synkefunktionen efter en operation blive så vedvarende forringet, at ernæring gennem en sonde kan være nødvendig. Efter operation for mundhulekræft kan der også tilståde komplikationer. I de første dage efter operationen kan der opstå blødning eller infektion. I de fleste tilfælde forbygger vi infektion ved at give antibiotika under operationen og i dagene efter.

- Rødme og hævelse eller betydelige/tiltagende smerter omkring operationsstedet.

NÅR DU KOMMER HJEM

Sygemeld dig

Det er individuelt, hvor længe man skal være sygemeldt. Det afhænger også af, om du skal have efterbehandling. Som udgangspunkt skal du regne med at være sygemeldt i 4-8 uger.

Tag smertestillende medicin

Tag smertestillende medicin som aftalt ved udskrivelsen.

Hold god mundhygiejne

Efter udskrivelsen er det vigtigt, at du fortsætter med den mundhygiejne, som personalet har undervist dig i. Herved mindsker du risiko for infektion, og såret heler bedre, hvis operationsstedet holdes rent.

Tag den med ro i den første tid

I de første 2-3 uger skal du undgå fysisk aktivitet, herunder kondiløb, hårdt fysisk arbejde og tunge løft på 10 kg og derover.

Tjek dine forsikringer

Vi anbefaler dig at tjekke, om du er forsikret mod 'kritisk sygdom'.

Kontakt os, hvis du får problemer i den første tid

Kontakt ambulatoriet eller sengeafdelingen, hvis du er i tvivl om noget efter udskrivelsen, eller hvis du oplever følgende symptomer:

- Temperatur over 38 grader

KONTROL

Nogle uger efter operationen skal du til kontrol i vores ambulatorium. Her får du svar på mikroskopiundersøgelsen af det fjernede væv, og vi tjekker operationsstedet. Vi informerer dig også om eventuel efterbehandling og om efterfølgende kontrolforløb.

Cirka 6 uger efter operationen skal du til opfølgning hos talepædagogen.

Du vil blive indkaldt til aftalerne via din e-Boks.

KONTAKT OG MERE VIDEN

Har du spørgsmål, er du velkommen til at kontakte os.

Kontakt

Øre-, Næse-, Halskirurgisk Afdeling

Ambulatoriet

Tlf. 97 66 27 12

Mandag – fredag kl. 8.30 – 14.30

H-Opvågning

Tlf. 97 66 17 48

Mandag – fredag kl. 7.00 – 17.00

Sengeafdeling NHH

Tlf. 97 66 24 56

Efter kl. 14.30 og i weekender